

Рівень вищої освіти (перший (бакалаврський), другий (магістерський))	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна фахового вибору ОП
Курс	1-й курс
Семестр	1-й семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	4 кредити / 120 годин
Мова викладання	Українська мова
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	<p>Навчальна дисципліна «Клініко-психологічні проблеми професійного стресу» належить до вибіркового компоненту освітньо-професійної програми «Психологія екстремальних і кризових ситуацій» є синергетичною, міждисциплінарною та охоплює актуальну проблематику чинників професійного стресу, його різновидів та його впливу на продуктивність діяльності, фізичне і психічне здоров'я людини.</p>
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	<p>Мета викладання навчальної дисципліни полягає у вивченні механізмів дії стресів, засвоєнні принципів єдності психосоматичного зв'язку в організмі людини, як механізму впливу дистресорів професійної діяльності на психічне і фізичне здоров'я; аналіз закономірностей характеру перебігу стресів, що виникають у трудовій діяльності, стресорів, що їх викликають, а також засвоєння принципів нейтралізації стресорів і підтримки психологічного благополуччя та професійного довголіття спеціалістів, зокрема стресогенних професій, пов'язаних з особливими умовами діяльності</p> <p>У теоретичному аспекті - це надання психологічних знань щодо природи стресу та його впливу на діяльність, стресогенних факторів, механізмів їх виникнення, особливостей дії професійного дистресу на функціональні стани, працездатність і здоров'я, а також симптоматики проявів накопиченого (хронічного) стресу та ресурсних можливостей людини.</p> <p>У практичному аспекті - це допомога майбутнім фахівцям в оволодінні вміннями прогнозування ризиків та наслідків професійних навантажень на здоров'я та психологічне благополуччя людини, діагностики кордонних та патологічних функціональних станів спеціалістів, а також визначення взаємозв'язку між фізіологічними та психологічними індивідуальними особливостями людини та її стресостійкістю й резистентністю до професійних деформацій та хвороб, психологічного супроводу професійної діяльності спеціалістів, які працюють в умовах підвищених стресових навантажень.</p>
Чому можна навчитися (результати навчання)	<p>Вивчення цієї навчальної дисципліни надає здобувачам можливість набути навички організації професійної діяльності з дотриманням принципів екології професійної діяльності, профілактики розвитку негативних наслідків професійного дистресу та впровадження заходів, спрямованих на подолання симптомів кордонних та патологічних функціональних станів, пов'язаних з підвищеними навантаженнями, зокрема в професіях з особливими умовами діяльності.</p>

<p>Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)</p>	<p>В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен набути:</p> <p><i>Інтегральну компетентність</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики. <p><i>Загальні компетентності</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; - здатність проведення досліджень на відповідному рівні; - уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; - здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); - здатність діяти соціально відповідально та свідомо; - здатність розробляти проекти та управляти ними; - здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. <p><i>Професійні компетентності</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології; - здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах; - здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності; - здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями; - здатність активізувати психосоматичні ресурси особистості для її ефективного функціонування в екстремальних і кризових ситуаціях; - здатність науково аналізувати чинники, що визначають динаміку психічних і соціально-психологічних процесів в екстремальних і кризових ситуаціях та в постекстремальний період; - здатність розробляти та застосовувати превентивні та корекційні програми збереження психологічного благополуччя та психічного здоров'я людини.
<p>Навчальна логістика</p>	<p>Зміст дисципліни:</p> <p>Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 1-го навчального модуля.</p> <p>Модуль №1 «Етіологія, механізми прояву та наслідки дії професійного стресу»</p> <p>Тема 1. Основні концепції стресу, класифікація та діагностичні критерії стресових станів.</p> <p>Тема 2. Різновиди стресорів та особливості стресових факторів, пов'язаних з професійною діяльністю.</p> <p>Тема 3. Механізми впливу стресу на діяльність людини на різних рівнях регуляції.</p> <p>Тема 4. Закономірності динаміки стресу та вплив різних фаз на системи організму, працездатність людини та продуктивність її професійної діяльності</p> <p>Тема 5. Стресостійкість людини як похідна її індивідуально-психологічних характеристик.</p> <p>Тема 6. Кордонні та патологічні функціональні стани, пов'язані з особливими умовами діяльності.</p> <p>Тема 7. Професійні захворювання та деформації.</p> <p>Тема 8. Принципи організації праці, спрямовані на збереження фізичного та психічного здоров'я співробітників.</p> <p>Види занять: лекції та практичні заняття.</p> <p>Методи навчання:</p> <p>При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) на лекційних заняттях: мультимедійні презентації, демонстрації, проблемно-орієнтовані бліц-дискусії та проблемно-пошукові методи; б) на практичних заняттях: ситуаційні завдання, практичні вправи,

	елементи тренінгових форм роботи та моделюючих ігор, виконання завдань в складі малих груп. Форми навчання: очна, заочна.
Пререквізити	Дисципліна ґрунтується на знаннях про механізми функціонування організму, основ психології, індивідуальних та вікових відмінностей, принципів організації трудової діяльності.
Пореквізити	Набуті знання та професійні компетентності можуть бути застосовані при розробці стратегії роботи з персоналом, проведенні психологічного супроводу співробітників організацій, індивідуальної та групової роботи, спрямованої на підтримку фізичного здоров'я та психологічного благополуччя співробітників, зокрема представників професій з особливими умовами діяльності.
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НТБ НАУ	Навчальна та наукова література: <i>Базова література</i> – Гавалешко О. М, Пасніченко В. В., Кривко Т. А. Акмеологія з основами психології кар'єри: навчально-методичний посібник. Чернівці, 2004. 84 с – Земба А.Б. Стиль керівництва та професійне здоров'я управлінців / А.Б. Земба // Психологічні перспективи / Волин, нац. ун-т ім. Лесі країнки, Ін-т соц. та політ, психології АПН України. - Луцьк, 2012. - Вип. 13. - С. 145-151. – Клінічна психологія: навчальний посібник / укл. Ю.П.Никоненко. – К.:КНТ, 2016. – 369 с. – Крайнюк В.М. Психологія стресостійкості особистості. К.: Ніка-Центр, 2007. 431 с. – Психологія управління / Ходаківський Є.І., Богоявленська Ю.В., Грабар Т.П. Підручник. — К.: Центр учбової літератури, 2011. — 664 с. – Шкала стресових професій [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://laktiale.com.ua/ua/stress/stress-statyi/uchenye-sostavili-shkalu-stressovyh-professiy440.html – Порхунувій С. Стреси на роботі [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://megasite.in.ua/55688-stresi-na-roboti.html <i>Допоміжна література</i> – Лоренсо Луис Алексис. Психологічні основи міжнародних реабілітаційних програм для потерпілих від критичних інцидентів // автореф. дисс. на здобуття наукового ступеня канд. психол. наук. – Харків, 2000 – Баєва О. Стрес як необхідна умова життєдіяльності організму/О. Баєва // Персонал. — 2014. —Т.1.—С.78—84. – Дьяченко М.И., Кандыбович Л.А., Пономаренко В.А. Готовность к деятельности в напряженных ситуациях. Психологический аспект. Минск: Изд-во Университетское, 1985. 206 с. – Зайчикова Т. В. Профілактика та подолання стресів як умова підтримки психологічного здоров'я працівників організацій / Т. В. Зайчикова // Вісник НТУУ «КПІ». Філософія. Психологія. Педагогіка: збірник наукових праць. — 2008. — № 3(24). — С. 135–137.
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія 8.909, проектор, екран, психологічний інструментарій для практичної роботи
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	диференційований залік
Кафедра	Кафедра управління людським фактором
Факультет	Навчально-науковий інститут неперервної освіти

Викладач(і)		<p>ПІБ Сечейко Олена Віталіївна Посада: доцент Вчене звання: доцент Науковий ступінь: канд. психол. наук Профайл викладача: Профіль Google Scholar https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=VKNI0bIAAAAJ Профіль ORCID: orcid.org/0000-0002-7140-8252 Профіль ResearchGate: https://www.researchgate.net/profile/Olena_Secheiko Профіль на сайті НТБНАУ: http://www.lib.nau.edu.ua/naukpraci/teacher.php?id=10618 Профіль у репозитарії НАУ (повний перелік праць): http://www.lib.nau.edu.ua/praci/10618secheyko.pdf Тел.: 406-72-78 E-mail: SecheykoE@nau.edu.ua Робоче місце:</p>
Оригінальність навчальної дисципліни	Дисципліна є прикладною і сприяє інтеграції уявлень щодо сучасних підходів трактування стресу, механізмів його впливу на організм на працездатність людини, динаміку стресу, стресорів, пов'язаних з професійною діяльністю та шляхів їх нейтралізації.	
Лінк на дисципліну		